I. Szlovákiai Magyar Fiatal Közgazdász Találkozó – Beszámoló –

ZEMBA ORSOLYA

Az I. Szlovákiai Magyar Fiatal Közgazdász Találkozó megrendezésére 2005. november 11–13. között került sor Révkomáromban, a Harsányi János Szakkollégium hallgatóinak szervezésében, „gazdaság nektek" témakörben.

A találkozó ötlete 2005 áprilisában született meg a Selye János Egyetemért Alapítvány mellett működő Harsányi János Szakkollégium hallgatóinak körében. Az alapgondolata a szlovákiai közgazdászképzésben részt vevő magyar hallgatók közötti együttműködés megalapozása.

A továbbfejlesztett gondolat szerint a hosszú távú együttműködés szakmai társaság létrehozásához vezetne, amely a szlovákiai magyar értelmiség körében olyan független véleményező, ötlet- és javaslatfeltevtő szerveződést alkotna, amely az egyes megszületendő döntések következményeit, hatásait véleményezné, avagy magát a döntés-előkészítést segítené.

Távlati célok elérésének első állomása ez a találkozó, melynek célja, hogy a neves előadók előadásain keresztül fejlessze a fiatal közgazdászok szemléletmódját, illetve szakmai kapcsolatot teremtsen az azonos tevékenységi és érdeklődési körben mozgó közgazdászok között.

Az I. Szlovákiai Magyar Fiatal Közgazdász Találkozó sikeresnek könyvelhető el, melyhez nemcsak a neves előadók és a résztvevők nagy száma, hanem a helyi szervezők is nagymértékben hozzájárultak.

A kétnapos rendezvénysorozat alatt olyan neves előadók előadásait kísérhette figyelemmel a hallgatóság, mint: Kádár Béla – az MKT elnöke, Fodor István – az Ericsson Magyarország vezérigazgatója, Bokros Lajos – a Világbank Pénzügyi Tanácsadó Testület elnöke, Dr. Krámer Márta – a MOL Rt marketing vezetője, Chikán Attila – a Budapesti Corvinus Egyetem Professzora, Halm Tamás – a Nemzeti Fejlesztési Hivatal helyettes államtitkára, Király Júlia – a Nemzeti Bankárképző Központ vezérigazgatója, Kenéz András – a MÜTF tanársegédje, Bara Zoltán – a Magyar Koalíció Pártjának külügyi államtitkára és Beke Sándor – a Kamaudit Kft. ügyvezetője.

A találkozóra Magyarországról, Erdélyből és a Felvidékről is érkeztek közgazdász-hallgatók, így lehetőség nyílt egy nemzetközi szakmai összefogás létrejöttére, mely összekovácsolhatja azt a tudáspotenciált, amely a Kárpát-medencében szétszóródva felgyülemlett.

A hallgatóság nemcsak szakmai-elméleti látókörét szélesíthette, hanem betekintést nyert olyan gyakorlati kérdésekbe is, melyek konkrét tapasztalatokkal voltak alátámasztva. Ide sorolnám Halm Tamás előadását, mely a II. Nemzeti Fejlesztési Terv megalkotása során szerzett tapasztalatokat osztotta meg a hallgatósággal, Fodor István előadását, mely egy lehetséges vállalati jövőkép alkotóelemeit térképezte fel, alátámasztva az eddigi tapasztalatokkal. Ugyanakkor gazdasági fogalmak tisztázására is sor került, mint a globalizáció, logisztika, államháztartási reformok, stb.

A konferencia egy kerekasztal-beszélgetéssel zárult, melyen bemutatkoztak a részt vevő szervezetek és azok képviselői. Ezen a beszélgetésen részt vettek az MKT IB és a RIF képviselői, megosztva eddigi tapasztalataikat és felajánlva segítségüket egy gyümölcsöző együttműködés kialakulásában.

Újdonságok a gazdasági és pénzügyi jogszabályozásban XXXII. rész

PÁSZTOR CSABA

A Hivatalos Közlöny I. részének 2005/896–2005/994-es számaiban megjelent gazdasági, pénzügyi újdonságok a következő témaköröket ölelik fel:

1. adózás, adóbevallás;
2. munkabérszerződések, munkabérre befizetendő összegek;
3. vám, áfa, luxusadó, pénzmosás, nyereségadó;
4. privatizáció, kedvezmények kis- és középvállalatok részére, mezőgazdasági pénzkiegyenlítések, tőzsdepiaci normák;
5. pénzügyi auditálás, könyvvizsgálás;
6. nyugdíjak, ösztöndíjak;
7. ingatlanok és földterületek visszaigénylése, tűzoltósági kötelezettségek, fiskális kasszagép használata;
8. külföldi utazás, helységnevek, fogyasztóvédelem, a kereskedelmi társaságok bejegyzése.

1.1. A 2003/92-es sz. kormányrendeletben (2005/863-as sz. H. K.) a fiskális eljárás törvénykönyve kerül újraközlésre.

2.1. A hátrányos helyzetű személyek országos hatóságának 2005/248-as sz. rendelete (2005/912-es sz. H. K.) tartalmazza az ellenőrzési rendszer működésére vonatkozó módszertani normákat.

3.1. A 2005/1.499-es sz. pénzügyminisztériumi rendelet (2005/919-es sz. H. K.) az ÁFA területén tartalmaz egységesítési szabályokat. A fenti rendelet megváltoztatja és kibővíti a 2005/967-es sz. pénzügyminisztériumi rendeletet az ÁFA-nyilatkozat negatív értékének visszaszolgáltatására vonatkozó módszertani normákat illetően.

4.1. Az erdő- és mezőgazdasági miniszter (2005/916-os sz. H. K.) rendelete tartalmazza a 2006-os évre az öntözési felszerelésekre szánt segélyeket, hektáronként 300 RON értékben.

4.2. A 2005/302-es sz. törvény (2005/953-as sz. H. K.) megváltoztatja és kibővíti az 1990/31-es sz., kereskedelmi társaságokra vonatkozó törvényt.

5.1. A Romániai Pénzügyi Auditorok Székének 2005/52-es határozata (2005/901-es sz. H. K.) megváltoztatja és kibővíti eddigi szervezési és működési rendeletét.

6.1. A 2005/279-es sz. törvény (2005/907-es sz. H. K.) előírja a munkahelyen való inaskodás feltételeit.

6.2. A 2005/1.254-es sz. kormányhatározat (2005/938-as sz. H. K.) 107,50 RON/Gcal értékben szabja meg a lakosságnak szolgáltatott hőenergia országos alapvető egységárát.

7.1. Az 1999/83-as sz., a nemzeti kisebbségek elkobzott ingatlanainak visszaszolgáltatását szolgáló sürgősségi kormányrendelet, a 2005/1.093-as kormányrendelet kiegészítéseként, jóváhagyja a visszaszolgáltatás módszertani normáit (2005/926-os sz. H. K.) .

7.2. A 2001/10-es sz. törvény is újraközölésre kerül (2005/798-as sz. H. K.), figyelembe véve a 2005/247-es sz. tulajdonjogi- és törvénykezési reformtörvényt.

7.3. A 2005/897/798-as sz., a mezőgazdasági, erdészeti- és falufejlesztési miniszter, valamint a belügyi és közigazgatási miniszterek közös rendelete (2005/847-es sz. H. K.) a földterületek mezőgazdasági forgalomból való kivonására szükséges jogszabályozást tartalmazza.

7.4. A 2005/1.120-as sz. kormányrendelet (2005/886-as sz. H. K.) megváltoztatja és kibővíti a földterületek visszaigénylése esetén alkalmazandó módszertani normákat. A visszaigénylés kérvényezési határidejét 2005. 11. 30-ig terjesztették ki.

8.1. A belügyi és közigazgatási minisztérium 2005/820-as sz. rendelete (2005/877-es sz. H. K.) általános szabályokat tartalmaz a külföldi utazásokat illetően, amely szerint az országhatárnál, az Európai Unió országaiba való utazások esetén, legalább 150 eurót kell felmutatni személyenként, vagy ennek megfelelő értékét egyéb pénznemben. A 2005/900-as sz. rendelet (2005/900-es sz. H.K.) megváltoztatja és kibővíti a 2005/820-as rendeletet, amely szerint nem kell felmutatni a 150 eurót abban az esetben, ha a szállítás pénzügyileg biztosított oda- és visszaútra, és ezt a tényt hivatalos okmány igazolja.

Hírek

• 2005. november 25-én 14.00 órakor kerül sor Kolozsváron az Az **EU házhoz jön – adópolitika és az euró bevezetésének esélyei** címet viselő gazdasági fórumra és az azt követő állófogadásra a Transilvania (volt Belvedere) szálló (Kolozsvár, str. Călărași 1-3.), Madrigal termében. A rendezvény szervezői a Magyar Köztársaság Kolozsvári Főkonzulátusa, a Magyar Köztársaság Gazdasági és Közlekedési Minisztériuma, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség, a Romániai Magyar Közgazdász Társaság és az Önkormányzati Management Alapítvány.

Ez a konferencia az *EU házhozjön* sorozat évi zárórendezvénye.

A rendezvény programja:

Kerekes Gábor RMDSZ alelnök megnyitója

Dr. Cseh Áron Gusztáv főkonzul köszöntője

Winkler Gyula, a Román kereskedelmi miniszter üdvözlő beszéde

Gilyán György, a magyar Gazdasági és Közlekedési Minisztérium közigazgatási államtitkárának előadása: *A magyar gazdaság helyzete az EU csatlakozás óta eltelt időszakban*

Dr. Pitti Zoltánnak, a Corvinus Egyetem tudományos kutatójának előadása: *Adózási filozófiák és rendszerek az Európai Unióban és kihívások az új csatlakozó országokkal*

szemben

Jakab István, Románia pénzügyminisztériumi államtitkárának előadása: *Románia adópolitikája*

Dr. Halm Tamás egyetemi tanár, a Magyar Nemzeti Fejlesztési Hivatal elnökhelyettesének előadása: *Az I. Nemzeti Fejlesztési Terv tapasztalatai és az euró bevezetésének esélyei*

Székely Imre, a Babes-Bolyai Tudományegyetem Ph.D. hallgatójának előadása: *Az euró romániai bevezetésének esélyei és a felmerülő gazdaságpolitikai problémák*

Moderátor: Somai József, a Romániai Magyar Közgazdász Társaság elnöke

• 2005. december 2-án kerül megrendezésre az V. Kolozsvári Magyar Üzletember Találkozó a Romániai Magyar Közgazdász Társaság Ifjúsági Frakciójának (RIF) szervezésében, mely immár Kolozsvár üzleti életének szerves részét képezi. Az ez évi rendezvény védnöke Hárshegyi Frigyes, az OTP Románia vezérigazgatója. Médiapartnerünk, a Krónika napilap és a Transindex internetes lap, számos reklámmal támogatja a szervezést. Jelentkezni a www.rmkt.ro honlapon vagy a 0264-431488-as telefonszámon lehet. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Ezúton szeretnénk elnézést kérni olvasóinktól a 2005. szeptemberi lapszámunkban Györfy Lehel szerző *A munkatermelékenység mint ágazati és területi versenyképességi tényező Romániában az ezredfordulón* című cikkében megtörtént elírásért. A helyesbítések a következők:

$$r_{E0_j}^{t_1/t_0} = \left(\frac{GVA_{0_j}^{t_1}}{GVA_{0_j}^{t_0}} - 1\right) \times 100 \quad \text{helyett} \quad r_{E0_j}^{t_1/t_0} = \left(\frac{E_{0_j}^{t_1}}{E_{0_j}^{t_0}} - 1\right) \times 100$$

$$r_{Ei0}^{t/t_0} = \left(\frac{GVA_{i0}^{t}}{GVA_{i0}^{t_0}} - 1\right) \times 100 \quad \text{helyett} \quad r_{Ei0}^{t/t_0} = \left(\frac{E_{i0}^{t}}{E_{i0}^{t_0}} - 1\right) \times 100$$

Rezumatul revistei

Economia mediului agricol și dezvoltarea regională în Uniunea Europeană și Ungaria (continuarea studiului publicat în revista "Forumul economistului", numărul 7/2005, pp.1-11)

JÓZSEF ANGYÁN

Continuând problemele care se impun în prezent economiei mediului agricol, autorul se oprește la prezentarea amănunțită a condițiilor cărora trebuie să corespundă gospodarii care doresc să se încadreze în diversele sisteme, să beneficieze de ajutoarele oferite de UE (SAPS, Standard Area Payment System), în colaborare cu statul ungar. Tabelul nr. 3 conține evoluția pe categorii a ajutoarelor bănești în perioada 2004-2006, în tabelul nr. 4 sunt înșirate sistemele prin care pot fi obținute aceste ajutoare: economia de mediu agrar (2004) și sumele obținute în mii Eu/ha și mii Ft/ha în anul 2005.

În continuare se prezintă, în mod concret, bazele și valorile principale privind perspectivele de dezvoltare regională și agricolă: agricultură multifuncțională, care să corespundă modelelor europene: gospodărie familială mică (între 5 și 50 ha) și mijlocie (între 50-500 ha), cooperări voluntare în scopul de depozitare în comun a produselor agricole, aprovizionarea și desfacerea acestor produse în comun, contracte sociale noi privind acordarea de ajutoare materiale pentru sprijinirea exclusivă a activităților avantajoase, cu perspective de succes garantate, diversificarea economică, înbunătățirea calității de viață în regiuni etc.

Lucrarea se încheie cu înșirarea celor mai importante țeluri și a celor mai urgente sarcini.

Piața și riscul în domeniul creditelor în sectorul bancar din România

BENYOVSZKI ANNAMÁRIA

În lucrarea sa autorul analizează riscul bancar în domeniul creditării. Aceasta se concretizează în diminuarea lipsei de informații și evaluarea corectă a informațiilor. Sarcina instituției bancare constă în aprecierea totală a riscului tranzacțiilor în domeniul creditului și identificarea cât mai completă a acestuia. Scopul urmărit de autor este analiza riscului în domeniul creditărilor în țară în perioada 2000-2004. În prima parte a studiului se analizează piața de credite în țară prin studierea divizării efectivului de credite în funcție de dominație, de forma de proprietate, pe ramuri, precum și în funcție de durată. În partea a doua se analizează schimbările riscului în domeniul creditării, folosind indicatorii referitor la ponderea în portofolio a creditelor problematice și restante, rata riscului, precum și ponderea rezervelor având scopuri bine determinate în totalul creditelor acordate.

Din analiză reiese că sectorul de creditare a devenit domeniul cu cea mai mare dinamică de dezvoltare, efectivul de credite în perioada 2000-2004 a crescut aproape de cinci ori (4,97), iar numărul creditelor acordate de la 37.324 (dec. 2000) la 290.445 (iunie 2005). Efectivul de credite acordate de asemenea a crescut sensibil la întreprinderile cu capital privat, și a crescut și ponderea creditelor acordate persoanelor fizice. Ponderea creditelor acordate industriei a scăzut de la 55,34 la 35,45%, iar ponderea creditelor acordate ramurilor de prestări de servicii și industriei de construcții nu prezintă schimbări esențiale. În ceea ce privește durata creditelor se constată o reducere celor de scurtă durată, în schimb cele acordate pe durată lungă a crescut dinamic.

În ceea ce privește riscul în perioada 2000-2005 se constată o micșorare a ponderii creditelor fără probleme (de la 92,76% în 2000 la 84,06% în iunie 2005). Efectivul de credite a crescut de la 0,85% la 8,81%. În lucrare ni se oferă în mod concret modificările care au intervenit la indicatorii riscului pe categorii de credite, care prezintă schimbări pozitive în parametrii sistemului bancar din țară.

Drepturi economice în Uniunea Europeană

BALOGH ANDRÁS

La data de 22 octombrie 2004, reprezentanții celor douăzeci și cinci de state europene au semnat Contractul privind adoptarea Constituției europene. Este adevărat că unele state încă nu au ratificat acest contract, dar totuși Constituția este o realitate incontestabilă. Studiul este consacrat problematicii pe care o ridică Legea Fundamentală a continentului nostru. În prezentarea și interpretarea dispozițiilor constituționale autorul se ghidează, consecvent, după prevederile Preambulului, potrivit cărora organizarea și funcționarea organelor Uniunii nu este un scop în sine, ci urmărește stăruitor traducerea în viața a devizei Uniunii: unitate în diversitate.

Noutăți în legislația economică și financiară

CSABA PÁSZTOR

Noutățile economice și financiare publicate în edițiile 47/2005 – 235/2005 ale Monitorului Oficial cuprind următoarele teme:

1. impozitare, declarație pe venit global
2. amortizarea mijloacelor fixe, estimare
3. contracte de muncă, sume plătite pentru salarii
4. taxă vamală, TVA, accize, spălare de bani, impozit pe profit
5. privatizare, reduceri/subvenții pentru întreprinderile mici și mijloci, compensațiile bănești din agricultură, normele de pe bursa de valori
6. auditare finacială, control contabil
7. pensii, burse
8. norme de contabilitate, funcționarea cooperativelor de credit
9. solicitarea imobililor și a terenurilor, obligațiile pompierilor, utilizarea casei fiscale
10. călătorie în străinătate, numele de localități, protecția consumatorului, înregistrarea societăților comerciale.

Contents

Agricultural economy and regional development in the European Union and Hungary (continuance of the study published in the magazine The Economist's Forum, edition 7/2005, p.1-11)

JÓZSEF ANGYÁN

Wishing to go on with the problems that impose upon agricultural economy nowadays the author stops to present in details those conditions to which those householders should conform who wish to be part of the diverse systems, to make benefit of the help offered by the EU (SAPS, Standard Area Payment System), in cooperation with the Hungarian state. The table nr.3 contains the progress of the different categories of monetary help in the period between 2004 and 2006. The 4th table is actually a list of the systems through which these helps may be obtained: agrarian medium (2004) and the amount of money obtained in thousands of euros an hour and thousands of forint an hour in the year 2005.

In the following there are presented in a concrete way the bases and main values regarding the perspectives of regional and agricultural evolution: a multifunctional agriculture that should correspond to European models: small family household (between 5 and 50 ha), and middle size ones (between 50 and 500 ha), volunteer companions with the aim of communal depositing of agricultural goods, purchase and disentanglement

of these communal goods, new social contracts regarding the giving of material help to exclusively support advantageous activities, with a perspective of guaranteed success, economic variety, improvement of the quality of life in the different regions, etc.

The study ends with the list of the most important goals and of the most urgent tasks.

The market and the risk within the field of bank crediting in Romania

BENYOVSZKI ANNAMÁRIA

In his Essay the author analyses the banking risk within the field of crediting. This is put across through the cutting back of the lack of information and through the right evaluation of information. The task of the banking institution consists in the total estimation of transaction risks in the field of crediting and the identification of these that should be as complete as possible. The author's goal is the making of an analysis within the domain of crediting in our country in the period between 2000 and 2004. The first part of the study contains the analysis of the crediting market in our country. This is done in a study of the partition of the credit effective from the point of view of dominion, of the type of property, of the branches as well as from the point of view of duration. In the second part there follows the analysis of the changes of risks within the domain of crediting. There is made use of the indicators regarding the clout in the portfolio of the problematic and residual credits, the official rate of risk, as well as the clout of backlogs. All these have well defined aims in the total sum of the imparted credits.

The analysis shows that the crediting sector gas become the domain with the greatest dynamics of evolution, the credit effective grew five times bigger in the period between 2000 and 2004 (4,97), and the number of given credits grew from 37.324 (December 2000) to 290.445 (June 2005). In the case of enterprises with private funds the given credit effective has also grown in a sensible way, as well as the clout of credits given to physical people. The clout of credits imparted to industry has decreased from 55, 34% to 35, 45% while the clout of credits given to service performing branches and to the industry of building does not show essential changes. What the duration of credit offers is concerned we can notice a cutting down of those given for a short period while those given for a longer period of time have dynamically increased.

As far as the risk between 2000 and 2005 is concerned we can notice a cutting down of the clout of credits without problems (from 92,76% in 2000 to 84,06% in June 2005). The credit effective has grown from 0,85% to 8,81%. The essay concretely presents the modifications that have intervened within the indicators of risk in the different credit categories which present positive changes within the parameters of the banking system in our country.

Economical rights in the European Union

BALOGH ANDRÁS

On the 22nd of October 2004 the representatives of the 25 European states signed the Contract regarding the adoption of the European Constitution. It is true that some of the states have not yet ratified this contract; all the same the Constitution is an irrefutable reality. The study is votive to the problems raised by the Fundamental Law of our continent. Within the presentation and interpretation of the constitutional disposition the author is permanently guided by the stipulation of the Preface according to which the organisation and functioning of the organs of the Union is not a goal in itself, but beseechingly aims at giving birth to the specification of the Union: unity in diversity.

Novelties of the field of economical & financial law

CSABA PÁSZTOR

In the editions 563/2004-1283/2004 ad 1/2005-46/2005 of the 1st part of the official gazette was published some economical and financial news. This contains the following topics:

1. tax payment, tax return
2. amortization of fixed asset, appraisal
3. pay contracts, sums for wages
4. customs, vat, tax for luxury, money laundry, profit tax
5. privatization, advantages/discounts for small and middle size companies, economical money leveling, stock market norms
6. financial auditing, examinations of record keeping
7. pensions, scholarship
8. record, keeping norms, functioning of credit co-operations
9. claim of estates and land, obligations of the fire department, cash register
10. travelling abroad, names of localities, protection of the costumer entry of commercial companies.

translated by Darvas Noémi

Cuprins

József Ángyán:
Economia mediului agricol și dezvoltarea regională în Uniunea Europeană și Ungaria (continuarea studiului publicat în revista "Forumul economistului", numărul 7/2005, pp.1-11) 1
Annamária Benyovszki:
Piața și riscul în domeniul creditelor în sectorul bancar din România 12
András Balogh:
Drepturi economice în Uniunea Europeană 16
Orsolya Zemba:
Prima Întâlnire a Tinerilor Economiști din Slovacia, Komarnon 22
Csaba Pásztor:
Noutăți în legislația economică și financiară 22

Știri 23
Rezumatul revistei în limba română și engleză 24

Contents

József Ángyán:
Agricultural economy and regional development in the European Union and Hungary (continuance of the study published in the magazine The Economist's Forum, edition 7/2005, p.1-11) 1

Annamária Benyovszki:
The market and the risk within the field of bank crediting in Romania 12

András Balogh:
Economical rights in the European Union 16

Orsolya Zemba:
The 1st Meeting of Young Economist's in Slovacia, Komarnon 22

Csaba Pásztor:
Novelties of the field of economical & financial law 22

News 23
Content of the paper in Romanian and English 24